

5
O R A T I O

IN

T H E A T R O

COLLEGII REGALIS MEDICORUM

LONDINENSIS,

EX

HARVEII INSTITUTO,

HABITA

DIE OCTOB. XVIII, AN. M.DCCC,

AB

HENRICO VAUGHAN, M.D.

MEDICO REGIO EXTRAORDINARIO.

LONDINI:

TYPIS T. BENSLEY, BOLT COURT,
VENEUNT APUD J. WHITE, FLEET STREET.

M.DCCC.

O. K. A. T. I. O.

SPECTATISIMO TIRO

THOMAS GABORNE M.D.

COPIES OF THE

EDITION OF

THE HISTORY OF

THE

BRITISH

MUSEUM

THE

BRITISH

MUSEUM

THE

THE

BRITISH

MUSEUM

SPECTATISSIMO VIRO
THOMÆ GISBORNE, M. D.

PRÆSIDI,

SOCIISQUE ORNATISSIMIS,
COLLEGII REGALIS MEDICORUM

LONDINENSIS,

HANC ORATIONEM,

IPSORUM HORTATU IN PUBLICUM EMISSAM,

EA, QUA PAR EST, OBSERVANTIA,

D. D.

HENRICUS VAUGHAN.

ORATIO HARELI

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 101–108

ORATIO HARVEIANA.

VESTRUM omnium, Præses dignissime, Sociique ornatissimi, neminem esse crediderim qui, ingeniis studiisque hominum cognitis ritè et perspectis, non statim intelligat, et pro comperto habeat mancā et imperfectā prorsus esse medicinæ artem sine literis et philosophiâ. Atque hoc, arbitror, hisce præsertim temporibus, iterum atque iterum nobis in mentem revocandum esse, quandò Plebei Philosophi hanc quoque artium nobiliorum principem a doctrinâ severiori segregari posse opinantur, et nihil aliud postulare nisi experientiam (quod aiunt) promptique animi acumen. Verum enimvèro hæc ipsa experientia, hæc ipsa in rebus operosis animi promptitudo, utrū in triviis quærenda sunt deniquè, et nullo ferè labore, nullisque disciplinis comparanda? Magno olim certamine Tyrones nostri ad primā medicinæ limina pervenerunt.

Disciplinis veteribus instructi, in libris versati, atque hominum in omni ferè literarum genere eruditorum sermonibus locupletati tum demùm hanc artem suam exercere cæperunt, quando alias propè omnes prælibâssent. Hinc factum est ut quæ postea ex usu didicerant, aut quæ fors illis objecerat, hæc omnia arti medicinali tam præsidio essent quam ornamento; hinc factum est quoque, ut splendidum et ampliorem cursum adimplere viderentur—neque ægrotantium solùm lectis adsiderent, sed quando otium dabatur, cum optimatibus reipublicæ amicitiarum necessitudinem, vitæque quotidianæ commercium haberent. Absit, obsecro, absit a nobis longè longèque levis ista sive arrogantia, sive petulantia vocanda sit, quæ antiquam hanc laudem nostram ullâ aliâ nisi antiquâ ratione obtineri posse credit aut conservari—Quod verò ne fiat, prohibet, ni fallor, et rei ipsius intima cognitio, atque eorum saltem memoria, qui suis ostenderunt quam pulchra esset atque honesta medicinæ cum literis et philosophiâ conjunctio.

Etenim, quod ad literas humaniores attinet, si

rectè scribendi sapere est et principium et fons;—si rectè sapiendi, hominum ingenia mores pernoscere; si rectè loquendi deniquè, quid sit facundum, quid acre, quid venustum scire, id omne non excipit modò Medicina, verum etiàm arripit atque amplexatur—Quidni enim? An qui humanam mentem tam variam tamque multiplicem, omni simulatione paritèr ac dissimulatione ademptâ, miramque istam corporis atque animæ necessitudinem videt indies et contemplatur; qui affectuum vim atque imperium, ægrotantium metus, adsidentium sollicitudinem præsens contuetur, non ille convenientia scit cuique tribuere? An cui dolentibus vultu, vocibus, ac consilio, subvenire curæ est, illum vel facundia scribentem deseret, vel venustates?

Quod si Philosophiæ, sanæ istius ac legitimæ, rationem habeas, quæ neque opinionibus hominum, neque verbis tantummodò commentisque continetur, sed in naturâ ipsâ, ac rerum cognitione versatur, quantum ad hoc possumus quis non videt? Num mundi hujus universitatem velis, rerumque materiem explorando

cognoscere? Nihil certè omnium vel ad temperiem, vel ad leges naturæ explicandas magis idoneum esse potest quam mira illa ac miranda humani corporis fabricatio. Num animam humanam pervestiges? Corporis, prius, formam, vires, motus pernovisse curæ erit. Num officia hominum ac mores velis intelligere? Nihil certè ad hanc rem ritè percipiendam homine ipso vel prius vel antiquius est.

Fuerunt itaque e familiâ nostrâ, (quid enim aut in antiquorum, aut in exterorum retrò eam memoriam?) qui literas humaniores, omnigenamque doctrinam, et feliciter excoluerunt, et ornaverunt maxumè. Testor LINACRUM nostrum, qui cum in eâ tempestate præcipuè versaretur quâ crassa præcedentium sæculorum barbaries, renascentibus in Europâ literis, cæperat paulatim exolescere, antiquam in hâc Insulâ disciplinam instauravit, Græcarumque literarum fontes obseratos et interclusos aperuit iterùm et patefecit. Ipse, enim, cùm animum suum utilissimarum ac gravissimarum rerum studiis instruxisset; philosophiamque (qualiscunque ea demùm fuerat) quam Oxoniæ

acceperat, omnibus elegantioris doctrinæ venustatibus apud Italos expoliverat, arctissimam inter medicinam ac literas cognitionem interesse vidit, artemque rudem plus satîs atque deformem humanitatis præsiidiis excoluit et illustravit. Igitur neque Grammaticam docuisse a consilio suo alienum arbitratus est, neque Græcos vertisse ingenii sui optimi indignum, dummodò cives suos ad discendum excitaret, dummodò medicinam tolleret humo et erigeret, dummodò medicis daret scientiam et dignitatem.

Cum autem intellexerat probè vir prudentissimus Florentiæ hospes quantum commune societatis vinculum, quantum hominum eandem artem exercentium ad literarum cultum conjuncta possent consilia, in patriam redux quotquot aut ingenio et eruditione ornatiores, aut arte suâ peritiores invenire potuit, in unum gregem et quasi familiam convocavit, eoque favore ac gratiâ usus, quâ apud WOLSEIUM (municipum illum universæ literaturæ patronum) pollebat, jure ac legibus consociavit, atque auctoritate regiâ communivit. Curâ ejus et sapientiâ Civitas hæc nos-

tra et loco et institutis confirmata est—ab eo cautum est, quod certè cavendum erat maxumè, ne temerè quis et otiosè fieret Medicus—ab eo cautum est porrò ne ægrotantibus postea conflictandum esset non modò cum morbis et doloribus, sed cum perniciosissimis quoque circulatorum fraudibus, et insciorum hominum audaciâ.

Quod felix autem faustumque fuit novæ reipublicæ, LINACRO jam mortuo, non defuit alter maximis naturæ præsidiis munitus, æquâ in vos benevolentia, què et dignitati vestræ prospiceret, et literas jam renatas indiesque novis adauctas incrementis, pari studio aleret atque foveret. CAIUM quippe impulit eadem mens iisdem disciplinis exulta LINACRI votis obsecundare sedulò, necessitudinemque inter medicinam ac literas auspicatò jam institutam strenuò confirmare. LINACRI itaque vestigia per Italiæ Academiæ secutus uberiores ibi Græcæ literaturæ fructus comportavit; et, quod sua præcipuè est laus, Anatomiam Florentiæ feliciter elaboratam primus in hanc regionem invexit, et docendo exposuit.

Parum autem CAIO actum fuisse visum est quod Anatomiae primus apud nostrates incubuerat, quod GALENUM CELSUMQUE aptis commentariis illustraverat, nisi etiam Cantabrigiae suae perpetuum fundaret literarum domicilium—ex quo quanta virorum excellentium copia profluxerit, et indies profluit, aliis argumento esse debet gratulationis et gloriae—Nos CAII votis cumulatissimè responsum fuisse scimus, quòd in istâ suâ domo prima labra scientiae admoverit HARVEIUS; quod intra istos suos parietes magnus ille vir mentis vires exercuerit et confirmaverit, et ad universam veritatis formam amplectendam erexerit.

A studio igitur umbratili, scholarumque disciplinis evocatus in solem atque pulverem HARVEIUS ad investigationem naturæ totum se contulit—prudentissimèque decretum habens nihil in rebus Anatomicis opinari, nec quidquam verum credere, nisi quod aut sensu percipi, aut ex certis experimentis deduci atque colligi posset, tandem aliquando circuitum sanguinis, præclarissimum illud repertum, explicuit demonstrando, totamque hominis fabricationem oculis subiecit.

Quantos ex hoc admirabili invento fructus perceperit res medica, etsi gratissimum esset prædicare, coram vobis tamen hodiè, minùs insistendum censeo argumenti dignitate quam rationum vi, et philosophandi methodo. In eâ, enim, quod HARVEIUS ab experimentis optimo consilio institutis, et ab observationibus ad naturam veritatemque factis, deductione facili, tandem iudicium tulerit et sententiam proposuerit; in eâ, inquam, quid nisi Verulamii argumentandi rationem præoccupatam conspicimus et præmonitam? quid nisi doctrinam illam, quam Posterì perfectam prorsùs, atque omnibus numeris absolutam esse decreverunt, exemplo comprobata?

Atque equidem quam omni ex parte necessarium fuerit novam in Physicis ratiocinandi disciplinam instituisse, saniozemque de rerum veritate iudicandi facultatem exercere, argumentum est instar omnium invidia quâ HARVEII laboribus undèquaque obtrectatum fuit. Medici quippe eo tempore in antiquorum scriptis evolvendis omnino intenti, nihil aut ad usum accomodatam aut etiâ fide dignum existimabant nisi

quod ex GALENI libris expromendum esset—Cum verò de veritate inventi HARVEIANI nihil omnino dubitari posset, et sequentis ævi industriâ cordis, viscerumque, et cerebri structura penitiùs explorata esset, eandem demùm philosophandi normam quâ in explicando corpore humano HARVEIUS erat usus, in morbis examinandis adhibuit SYDENHAMUS. Observationes igitur sapientis illius medici non ex opinionum commentis confictæ sunt, non ex ineptiis scholarum conflatae, sed ex ipso naturæ fonte derivatae—Quoties, autèm, ægrotantium res in medium proferre illi libuit, morborumque cursus describere, adeò sincerè omnia, adeò exquisitè autè oculos posuit, ut ipsi languentibus interesse atque assidere, ipsi fovere deficientes, ipsi remedia præcipere videamur.

SYDENHAMI vestigiis institit JOANNES FRIEND, philosophus si quis alius, idemque egregiè, et præter cæteros literis imbutus. Huic viro laudi fuit illam attractionis vim quam in grandiore corporum coelestium mole perspexerat NEWTONUS, summo cum iudicio rebus Chemicis accomodâsse, et quicquid in theo-

ria perplexum olim erat et obscurum legibus NEWTONIANIS simplicissime expedisse. Tantam interea habuit doctrinae varietatem atque copiam, ut earum disciplinarum, quæ, (ut cum Celso loquar) "quamvis non faciunt medicum, aptiorem tamen medicinæ reddunt, nullam non juvenis adhuc excoluisset et illustrasset—quas autem in medicinæ exercitatione maturior ætas et artis usus comprobaverat, eas omnes palam fecit HIPPOCRATICA fide et elegantia. At neque in sylvæ Academi solum philosophiæ studiis incubuit, at neque in otio et tranquillitate quicquid apud Græcos opinionum discrepantiis involutum fuerat, quicquid apud Arabas obscurum aut latius diffusum enodavit ille et explicuit, sed in maximis temporum angustiis, sed in asperitatibus rerum obsecutus est studiis suis, et, quæ secundas res ornaverant, literæ adversis per-
fugium et solatium præbuere.

Et profecto in Medicinæ atque Scientiæ damnum cessisset Medici omni laude cumulati mors immatura, nisi consiliorum Socio, eandem gloriæ viam prementi contigisset indoles in medicinam apprime apta et con-

formata, acerrima studia, maximus usus. Me adius
equidem natum fuisse videtur in universae doctrinae
emolumentum. Tanta illi fuit medendi peritia, tantus
vitae splendor et celebritas famae, ut exterorum pariter
atque suorum civium omnium oculos in se converteret,
et quicumque vel scientiam vel sanitatem querebant,
ad illum universi confugerent, in illo spes omnes
reponerent. Videre videor sapientem senem doctis-
simorum hospitum frequentia circumfusum, de maxi-
mist et gravissimis quaestionibus pulchrè disserentem,
et velut Platonem in Gymnasio conferendo docen-
tem. Nimirum ille, Socii, artis vestrae splendorem
ad auxit magnoperè et amplificavit, et dignitatis patri-
monium reliquit, et exemplar vitae morumque dignum
maximè quod vos ipsi moribus vestris exprimatis.

Jàm verò naturali quodam Orationis cursu ad nos-
tra ferè tempora pervenimus; tempora, profectò, quae,
utcumque aliis ex partibus, iniquitatibus rerum atque
hominum ineptiis satis, et plusquam satis, laborare
videantur, Medicinae tamen simplici isti atque legi-
timae veteris dignitatis nihil imminuerunt. Habuimus

certè vel nostris oculis obversatos, immò habemus etiamnum, de quibus, sivè ingenii acumen, sive literarum copiam intueamur, summo jure gloriari possumus. Etenim, ut ad eum me convertam quem intra triennium desideravimus, ecquis erat unquam scientiâ morborum locupletatus magis, vel magis curatione exercitatus; ecquis erat unquam qui suavi illâ sermonis et morum humanitate, quæ in ipso remediorum loco haberi potest, ecquis erat unquam qui WARRENUM superabat? Erat illi ingenii vis maxuma, perceptio et comprehensio celerrima, judicium acre, memoria perceptorum tenacissima. Meministis, Socii, quam subtilitè, et uno quasi intuitu res omnes agrotantium perspiceret penitus et intelligeret! in interrogando quam aptus esset et opportunus, quam promptus in expediendo! Omnia etenim artis subsidia statim illi in mentem veniebant, et nihil ei novum, nihil inauditum videbatur.—In eâ autem facultate quâ consolamur afflictos et deducimus perterritos a timore, quâ languidos incitamus, et erigimus depressos, omnium Medicorum facilè princeps fuit; et si qui medicamentis

non cessissent dolores, permulcebat eos et consopiebat
hortationibus et alloquiis.

..... stetit urna paulum

Sicca, dum grato Danaï puellas

Carminē mulcet.

HOR.

Verum ea est quodammodo artis nostræ conditio,
ut Medicus quamvis sit eruditus, quamvis sit acer et
acutus in cogitando, quamvis sit ad præcipiendum
expeditus, si fuerit idem in moribus ac plantatibus
civium suorum hospes, parum ei proderit oleum ope-
ramque inter calamos et scrinia consumpsisse. WAR-
RENUS autem in omni vitæ et studiorum decursu, si
quis unquam alius, PALLADE dextrâ usus est, atque
omnium quibuscum rem agebat mentes sensusque
gustavit, et quid sentirent, quid vellent, quid opina-
rentur, quid expectarent arripuit, percepit, novit. Tan-
tam denique morum comitatem et facilitatem habuit,
ut nemo eo semel usus esset Medico, quin socium
voluerit et amicum.

Atque hic loci, pro more mihi liceret Orationi ho-
diernæ finem facere; quando verò unde initia cæperim in

honorariam revoco; quando non modò honestam illam
 in mecum reputo, sed necessariam ferè medicinae cum
 literis et philosophiâ conjunctionem, nequeo Illustris-
 simum Virum prætermittere, qui vivo exemplari suo
 ad majora nos provocat atque incendit. Vidistis eum
 supereminè summum apud vos magistratum summâ
 cum laude tenentem; et dum eo munere fungebatur,
 novistis Pharmacopœiæ renovandæ quam totum se
 dederit.—Audivistis eum, hâc ipsâ ex cathedrâ, incor-
 ruptâ Romanæ dictionis sanitate, et eloquentiâ Cice-
 roniana ætatis non indignâ nostrorum Medicorum
 æterna statuere monumenta. Scripta ejus in mani-
 bus atque in deliciis habetis, quæ sive rei propositæ
 explicationem, et, quæ vera dicitur, Philosophiam
 spectes, sive verborum pondera et venustates, inter
 pulcherrima collocanda sunt, ne dicam Medicinæ so-
 lum, sed universæ eruditionis ornamenta. Inter aliâ
 testari licet libellum egregiè scriptum de Catarrho et
 Dysenteria, morbis ejusdem anni epidemicis—et etiam
 Dissertationes* illas de Colicâ Pictonica—in quibus

* Vide Acta Coll. Medic.

singularis morbi historia ab omni ferè antiquitate ad hæc usque tempora deducitur et ejus causa non nisi simplex et una esse monstratur. At mitto plura, et mori Antiquorum obsequor, qui non nisi Solis occasu Heroibus suis sacra faciebant.

Cum autem de virtute nondum ex oculis sublata apud nos agitur, ecquis est, Auditores, cui non mentem statim subeat Vir ille egregius, multisque nominibus colendus, qui spatio vitæ ultra communem vivendi conditionem protracto, et æqualibus fere superstes nec ingenio suo acri et acuto, nec subtili judicio, nec rerum memoriæ, nec amorì literarum, nec denique pietati in hanc domum etiamnum superfuit?—Ille, nimirum, cui artem exercenti Medicorum gens adsurgebat omnis—quem omnes in antiquâ literaturâ versati inprimis habent—quem Physici agnoscunt suum. Talem virum et vivere, et valere, et nostrum esse nobismet gratulari licet. Quid memorem *Acta Collegii Medicorum* (nescio quo malo fato intermissa) ipso auctore primùm instituta esse, ipso duce incepta? Aut quid collaudem aureas istas observationes, non

aliundè quam ex naturâ et experimento haustas, quas ille in paginas istas, tanquam in commune medicinæ ærarium coniecit? Sed me reprimo, ne rei captus dulcedine, in areâ tam late patenti nimis ultrâ terminum excurram.

Valeas! itaque fortunate Senex, otioque literato, et doctorum hominum colloquiis, et vitæ tuæ anteactæ recordatione diù perfruaris! insigne Medicis exemplum relicturus, amplam dicendi materiem Oratori.

Deficeret verò priùs patientia vestra quam hodierna Oratio, si in latiori campo spatiari vellem, eosque singillatim complecti qui merendo vos memores sui fecerunt; qui ad artem medicam, quâ egregiè præstabant, literas eas omnes reconditiores, et ea humanitatis studia adjunxerunt, quæ hominem ingenuum ornare possunt, quibus denique acceptum referendum est quòd salutaris hæc Professio, quæ apud externos vix homine liberali digna habetur, in Angliâ nondùm evi-
luerit. Populare arbitrium in famam et fortunas Medicorum dominatum esse, et favorem publicum indignis non rarò contigisse jàm olîm questus est HIP-

POCRATES; eidem artis conditioni apud suos indoluit
 GALENUS. Profectò, Socii ornatissimi, si isti Patres
 medicinæ in vivis forent, hæc nostra tempora ab anti-
 quis non prorsus discrepare agnoscerent ultrò et tes-
 tarentur—neque enim quemquam vestrùm latet ho-
 munciones quosdam nec doctos nec eductos libere,
 etiam illotis manibus, medicinæ altaria tangere ausos
 esse, et stupore vulgi factos nobiles, rapido cursu per-
 venisse ad gratiam, ad famam, ad amplitudinem. Ità
 inauspicatò fit, ut ingenio ritè nutrito, multiplici rerum
 cognitione, probitate, et modestiâ priorem aliquando
 sedem teneant frons perfricta, sedulitas, obsequium,
 assentatio.—Sed de his mentem avertere liceat, et
 reipublicæ LINACRI laudare fortunas, quæ civibus jam
 nunc abundet quales ipse sibi successores voluisset—
 Vos pergite in istâ quam instituistis viâ; pergite artem
 vestràm diligentîâ excolere, tueri auctoritate, ornare
 moribus—nec satîs sit vobis hæreditatem a maioribus
 acceptam posteris integram et incontaminatam tradere,
 nisi et detis operam ut per vos ipsos locupletentur
 Posterî.

Oro, denique, vos et obtestor, ut fixum animo et quasi insculptum habeatis medicinam liberalem unà cum literis renatam esse, nec nisi cum literis interituram.

FINIS.

LONDINI:

Typis T. BENSLEY, Bolt Court, Fleet Street.